

Minnesanteckningar

Datum

Dnr

2018-08-30

511-489-16

Beredningsgruppsmöte Nationalparksprocessen Vålådalen-Sylarna-Helags

Plats: Hotell Frösö Park
Datum/Tid: 2018-08-30, kl. 9.30-16.30

Närvarande:

Beredningsgruppen

Niklas Gröndahl, Mittådalen sameby
Göran Gabling, Länsstyrelsen
Mats Forslund, Jämtland Härjedalens Turism (JHT)
Katrín Wissing, Åre kommun
Maano Aunapuu, Naturvårdsverket
Bengt-Arne Johansson, Tåssåsens sameby
Nicklas Johansson, Tåssåsens sameby
Ajlin Jonasson Kråik, Handölsdalens sameby
Jonas Kråik, Handölsdalens sameby
Reidar Nordfjell, Handölsdalens sameby
Lars-Ove Sjajn, Sametinget

Projektorganisation

Ola Larsson, Naturvårdsverket
Eivind Torp, Länsstyrelsen
Annica Idestrom, Länsstyrelsen
Daniel Wolf-Watz, Länsstyrelsen

Observatör

Rasmus Klöcker Larsen, forskare vid Stockholm Environment Institute

Ej närvarande:

Cilla Gauffin, Bergs kommun

1. Mötets öppnande och syfte

Ola och Annica öppnar mötet och redogör för mötets syfte, att stämma av parternas syn på inkomna delningssynpunkter på dokumentet *Mål, syfte och preliminär övergripande inriktning för en eventuell nationalpark i Vålådalen-Sylarna-Helags*. Vidare syftar mötet till diskussion om projektledningens förslag till ändringar av "lätthanterade" synpunkter, liksom om den fortsatta hanteringen av inkomna "svårhanterade" delningssynpunkter på dokumentet.

Dagordningen presenteras och i samband med det framförs förslaget att framtida dagordningar ska omfatta en genomgång av tidigare anteckningar som en stående punkt. Förslaget stöds av gruppen.

Beslut: Vid framtida möten läggs genomgång av tidigare anteckningar som en stående punkt.

2. Incheckning

Deltagarna paras ihop och intervjuar varandra om vilka förväntningar de har på dagens möte. Bland annat nämns önskemål om att diskutera den inbördes relationen mellan nationalparkens tre mål, samt relationen mellan nationalpark och omland.

3. Projektinformation

Hämt sedan sist - Naturvårdsverket:

- Dialog med samebyarna
- Utredning tillträdesförbud –inför workshop den 31/8
- Sammanställning av delningssynpunkter
- Arbete med ändringsförslag i dokumentet

Hämt sedan sist - länsstyrelsen

- Fortsatt arbete efter Open Standards-workshops.
- Presentation på naturum i Vålådalen
- Diskussioner med samebyar om omlandsprojektet.

- PM om Rättsfrågor i samband med utredning av ev. nationalpark klar.
- Ledutredning slutförd.
- Avtal mellan Naturvårdsverket och länsstyrelsen om sammanställning av natur- och kulturvärden slutet.
- Möte samebyarna
- Formella och informella möten med lokalbefolkning
- Arbete med delningssynpunkter och ändringsförslag i dokumentet
- Arbete med att utröna om vilka skattefiskevatten som finns i eventuella nationalparksområdet.

4. Syfte – tillträdesförbud - garanterad renskötselrätt

Frågorna kring syfte, tillträdesförbud och garanterad renskötselrätt lyftes av samebyarna i en särskild skrivelse i juni och är centrala för den fortsatta processen. I skrivelsen ges uttryck för en oro för att rennäringen ska komma i ”andra hand” vid en eventuell etablering av en nationalpark. Därför kräver samebyarna att renskötselrätten säkerställs i området, att tillträdesförbud blir ett verktyg för att minska störningar från besökare i området och att skrivningen ”bevara förutsättningar för ... renskötsel” inkluderas i nationalparkens syfte.

Ola redogör för hur dessa frågor hittills har hanterats i processen och hur den fortsatta hanteringen ska ske. Redogörelsen inkluderar viktiga skrivelser från länsstyrelsen och Naturvårdsverket 2016–2017, förslag om att den så kallade Laponia-modellen ska råda i parken, samt olika förslag på syftesformuleringar. Den 31 augusti genomförs ett möte på Naturvårdsverket där de juridiska förutsättningarna för framför allt beslut om tillträdesförbud kommer att diskuteras.

Ola konstaterar att alla i beredningsgruppen delar problembilden och tar frågorna på allvar.

5. Genomgång av delningssynpunkter

Ola presenterar en översikt över de synpunkter som kommit in på dokumentet *Mål, syfte och preliminär övergripande inriktning för en eventuell nationalpark i Vålådalen-Sylarna-Helags*. Vissa av dessa bedöms som svårhanterliga och lyfts särskilt vid mötet.

Syftet

Arbetet med syftet inleddes i oktober 2017 och från december samma år har en av beredningsgruppen utsedd grupp arbetat med att ta fram olika förslag på syftesmeningar, varav ett presenteras i dokumentet. Den aktuella diskussionen kretsar kring hur renskötseln ska hanteras i syftesmeningen, de juridiska förutsättningarna för olika syftesmeningar samt vilka rättsliga möjligheter och begränsningar olika syftesmeningar innebär.

Beslut: Beredningsgruppen ger projektledarna i uppdrag att arbeta vidare med syftet och återkomma med ett nytt förslag till beredningsgruppen. Projektledarna kan vid behov involvera andra personer i detta arbete.

Omlandet

Området kring den eventuella nationalparken kommer att sannolikt att påverkas av en etablering. Just nu rekryterar länsstyrelsen en projektledare som ska inleda en förstudie kring detta. Beredningsgruppen uttrycker sitt stöd för hur denna problematik beskrivs i det reviderade förslaget till dokument. Länsstyrelsen har sagt att beredningsgruppen kommer att ha insyn i det så kallade omlandsprojektet och möjlighet att tycka till om projektets inriktning, vilket är i linje med gruppens önskan.

Synen på begreppet ”utveckling” i målen

I en av delningssynpunkterna på dokumentet uttrycks en önskan om att begreppet ”utveckling” ska inkluderas i målformuleringarna. Frågan om hur och om det ska användas har diskuterats i olika sammanhang. Begreppet har då bedömts vara mindre lämpligt på grund av de olika associationer som finns. Beredningsgruppen anser att målformuleringarna ska kvarstå i befintligt skick.

Allemansrätten

Två inkomna synpunkter lyfter frågan om allemansrätten och betydelsen av att i dokumentet respektive i den fortsatta nationalparksprocessen tydliggöra dess gränser. Frågan om allemansrätten är central för nationalparksprocessen och hur en eventuell nationalpark ska nyttjas. Beredningsgruppsmötet konstaterar att de framtida arbetsgrupperna kommer ha till uppgift att utarbeta förslag på vad som ska gälla i parken i form av exempelvis föreskrifter. Dessa regler kan vara i linje med allemansrätten men också innebära begränsningar av den. Beredningsgruppen anser att skrivningen i dokumentet inte behöver ändras.

Ordförandeskapet i en förvaltningsdelegation

I dokumentet anges att länsstyrelsen ska ta ordförandeskapet i en framtida nationalparksdelegation. Detta ifrågasätts i en delningssynpunkt. I beredningsgruppen finns dock inga starka hållningar just nu utan frågan anses

preliminärt kunna lösas i nästa projektfas. Därför stryks preliminärt specificeringen om ordförandeskapet i dokumentet. Det framfördes att ordförandefrågan bör vara en kompetensfråga snarare än styras av organisatorisk hemvist, att delegationen kan utse sin ordförande samt att ordförande + vice ordförande kan vara en del av en lösning.

Såväl länsstyrelsen som samebyarna uppmanas att innan beredningsgruppsmötet den 3 oktober ”dubbelkolla” att de är flexibla i ordförandefrågan.

6. Övriga delningssynpunkter

Bland övriga delningssynpunkter diskuterade mötet dels frågan om målens relation och den figur som syftar till att beskriva relationen, dels nationalparkens geografiska avgränsning. Projektledningen justerar figuren och den beskrivande texten, samt tillser att en och samma preliminära avgränsning av nationalparken används i olika material. Möjligheterna för en mindre utvidgning österut, eventuellt med exklusive s.k. skattevatten, ses över i nästa fas.

7. Summering av fortsatt arbete

Ola redogör för vad som närmast händer i processen:

31/8 Workshop juridiska förutsättningar tillträdesförbud
10/9 Hemuppgift (om projektledarna ser att det behövs)
20/9 Naturvårdsverkets fastställelsetalan kring tillträdesförbud
24–27/9 Kort beredningsgruppsmöte - syfte
27/9 Underlag till beredningsgruppen
3/10 Beredningsgruppsmöte (beslut om hela eller delar av dokumentet)
29/11 Beredningsgruppsmöte

8. Avslutning

Mötet rundas av med resonemang om betydelsen av ökad extern kommunikation i detta skede av processen. Därefter tackar Ola och Annica alla deltagare för ett givande möte.

Beslut fattade vid mötet:
1.) Vid framtida möten läggs genomgång av tidigare anteckningar som en stående punkt.
2.) Beredningsgruppen ger projektledarna i uppdrag att arbeta vidare med syftet och återkomma med ett nytt förslag till beredningsgruppen. Projektledarna kan vid behov involvera andra personer i detta arbete.